

VLAREM-trein 2019 aangekomen

Er werd al lang naar uitgekeken, maar nu is hij gearriveerd: de VLAREM-trein 2019. Deze trein brengt ons opnieuw een heleboel diverse aanpassingen aan VLAREM II en enkele andere besluiten.

We geven een overzicht van wat voor u relevant kan zijn.

Algemeen

Op 16 november 2022 werd de VLAREM-trein 2019 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Met dit besluit worden voornamelijk aanpassingen gedaan aan VLAREM II en VLAREL, maar er zijn ook enkele wijzigingen aan het Milieuhandhavingsbesluit, het Milieuschadebesluit, het Omgevingsvergunningsbesluit en het Vlaams besluit van 3 mei 2019 tot wijziging van diverse besluiten m.b.t. leefmilieu en landbouw.

Met dit besluit wordt de milieuregelgeving geactualiseerd op basis van onder meer de beste beschikbare technieken (BBT) en de uitvoering van Europese verordeningen. Verder bevat het nog enkele optimalisaties, kleinere aanpassingen en errata.

Deze VLAREM-trein heeft veel vertraging opgelopen, onder meer vanwege het D'Oultremont-arrest over de plan-m.e.r.-plicht die het kader vormt voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten (n.a.v. de vraag omtrent deze verplichting bij de uitbating van windturbines (slagschaduw en geluidsnormen).

VLAREM II – ELEKTRICITEIT & MOTOREN

Wijziging aan de indelingslijst rubriek 12 elektriciteit

Relevant voor veel bedrijven zijn de wijzigingen aan rubriek 12 'Elektriciteit'. Zo zijn heel wat installaties niet meer ingedeeld zoals:

- noodstroomgroepen met een elektrisch vermogen van <400 kVA en <100 bedrijfsuren per jaar,
- transformatoren met een vermogen van ≤1.000 kVA,
- vast opgestelde batterijen en batterijladers.

Rubriek 31 stationaire motoren ook minder ingedeeld.

Vast opgestelde motoren met een nominaal thermisch ingangsvermogen van < 1 MW die < 100 bedrijfsuren per kalenderjaar in bedrijf zijn en die noodgeneratoren of bluswaterpompen aandrijven, zijn niet langer ingedeeld. De exploitant van die installaties moet wel de uren registreren waarin ze in bedrijf zijn.

Voorwaarden blijven

De voorwaarden worden gemoderniseerd omwille van federale wetgeving en strengere eisen van de netbeheerders. De 'Met droog zand gevulde emmers' voor brandbestrijding worden vervangen door 'blustoestellen'. De vuurvergunning wordt opgenomen omdat ze reeds algemeen wordt toegepast. Naast het AREI wordt nu ook verwezen naar de Codex voor Welzijn op het Werk.

Vele toepasselijke voorwaarden werden overgeheveld naar de algemene voorwaarden voor niet-ingedeelde inrichtingen in hoofdstuk 6.13 van VLAREM II (bij de voorwaarden voor laadpalen) waardoor deze versoepeling voor veel bedrijven juist extra voorwaarden met zich meebrengt. Zo bijvoorbeeld zijn de voorwaarden voor transformatoren nu ook van toepassing voor alle verplaatsbare transformatoren van ≥ 100 kVA op de bouwplaats.

VLAREM II – GRONDWATER EN BODEM

Er is een grondige herziening van de wetgeving rond grondwater in de maak via de 'Grondwatertrein' en het 'tijdelijk handelingskader' rond PFAS. Toch zijn er in deze VLAREM-trein reeds een aantal aanpassingen omtrent grondwater en bodem doorgevoerd.

Definities

Betreffende grondwater en bodem worden een aantal definities aangepast:

- Definities voor 'referentiemeetmethode', 'rapportagegrens', 'bepalingsgrens' en 'aantoonbaarheidsgrens' zijn vandaag enkel van toepassing op afvalwater, ze worden nu ook van toepassing op grondwater.
- Een nieuwe definitie van "verlaging van het grondwaterpeil bij een bemaling" werd opgenomen, waarbij men ervan uitgaat dat de verlaging van het grondwaterpeil steeds 0,5 meter onder het beoogde uitgravingspeil van de bouwput of -sleuf bedraagt.

Aangepaste voorwaarden en rubrieken voor grondwaterwinnings en bemalingen

Daarnaast werden ook enkele wijzigingen en actualisaties van de voorwaarden en rubrieken voor grondwaterwinnings en bemalingen doorgevoerd, zoals:

- de uitbreiding van de reeds bestaande (schriftelijke) voorafmeldingsplicht voor vergunningsplichtige boringen en grondwaterwinnings naar alle boringen en grondwaterwinnings; dus nu ook voor winnings die in klasse 3 zijn ingedeeld; en voor peilputten. De voorafmelding dient te gebeuren door het erkende boorbedrijf. Het boorbedrijf moet de klant ook correct informeren over de wettelijke verplichtings.
- Ook voor niet-ingedeelde grondwaterwinnings (voor huishoudelijk gebruik tot 500m³ per jaar), is een debietmeter vereist, uitgezonderd voor die met hand-, voet-, of neuspomp en draineringen.

- De 'bemalingscascade', zijnde de prioritaire volgorde van wat met bemalingswater moet gebeuren 1) retourbemaling, 2) hergebruiken, 3) lozen op waterloop, 4) lozen in riolering), wordt aangevuld naar: 1) maximaal beperken / retourbemaling, 2) hergebruiken indien niet op risico-locatie, 3) lozen op waterloop, 4) lozen in riolering. Tevens wordt het kwaliteitskader van het retourwater verduidelijkt.
- Hergebruik van bemalingswater tot 5000 m³ per jaar wordt inbegrepen in de bemalingsrubriek. Er zijn wel voorwaarden op gebied van waterkwaliteit en hinder. Zo moet er een duidelijke signalisatie aan elk aftappunt voorzien zijn dat het water niet bestemd is voor menselijke consumptie.
- Er mag niet geloosd worden in de openbare riolering als er zich binnen een afstand van 200 meter van de bemalingspomp een kunstmatige afvoer voor hemelwater of oppervlaktewater bevindt die via openbaar domein bereikbaar is.
- Er worden (bijkomende) debietmeters verplicht zodat per watervoerende laag bepaald kan worden: het volume bemalingswater dat niet terug in de watervoerende laag gebracht kan worden, en het volume bemalingswater dat nuttig gebruikt wordt.
- Enkele verfijnings aan de rubriekenlijst i.v.m. grondwater (nieuwe rubriek voor hand- voet-, neuspompen in beschermingszone III zodat ze klasse 3 i.p.v. klasse 2 zijn) en aan de kwaliteitsnormen (bij antropogene verontreiniging en voor verzilt grondwater) Indien er geen milieu-kwaliteitsnorm is, geldt de rapportagegrens als richtwaarde.
- Voor elke opvulling van groeven, graverijen, uitgravingen en andere putten, moet de studie 'ontvangende groeve en graverij' bij de aanvraag worden gevoegd. Voor opvullen met bodem met waarden voor vrij gebruik, volstaat deel 1 van de studie. De studie is op te maken door een bodemsaneringsdeskundige.

VLAREM II - DIVERSE

Verder is er nog een ratatouille van andere wijzingen aan VLAREM II. Een overzicht.

Gevaarlijke producten

Bij de definitie 'opslagplaats' voor gevaarlijke producten en brandbare vloeistoffen, komt er een bijkomende uitzondering die niet als opslag beschouwd wordt, namelijk vaste houders voor de opslag van blus- of schuimmiddelen, aangesloten op een blus- of sprinklerinstallatie.

De voorwaarde over het register gevaarlijke producten dat een exploitant van een klasse 1-inrichting moet bijhouden wordt gewijzigd. Deze wijziging betreft louter het verduidelijken van de bestaande vereisten voor het register voor gevaarlijke producten enerzijds en het wegwerken van dubbele bepalingen anderzijds.

Correcte omzetting van BBT studie 'verontreinigd hemelwater voor de afvalopslag sector'

Met deze correctie wordt de huidige bepaling die in de VLAREM-trein 2017 in verband met hemelwater bij afvalverwerkende bedrijven was opgenomen, rechtgezet.

Conform de BBT wordt een onderscheid gemaakt tussen afvalverwerkende bedrijven met meer of minder dan 4.000 ton opslagcapaciteit (niet-overdekte buitenopslag), en deze bepaalt de verplichte voorzieningen:

- > 4000 ton opslagcapaciteit: o.m.: nemen van preventieve maatregelen en het voldoen aan de betreffende lozingsnormen van bijlage 5.3.2 via een doorgedreven zuivering;
- < 4000 ton opslagcapaciteit: o.m.: installatie van slibvang en KWS-afscheider volstaat, met bijkomend nemen van preventieve maatregelen en toepassen van richtlijnen voor kleine bedrijven voor lozing op oppervlaktewater en riolering.

Overige

Andere wijzingen aan VLAREM II:

- De geluidsnormen zijn niet van toepassing tijdens bouw-, sloop- of wegeniswerken. Dit geldt nu ook voor klasse 3-inrichtingen (voorheen enkel voor klasse 1 en 2-inrichtingen). Indien nodig kunnen wel bijzondere voorwaarden worden opgelegd. Hiervoor wordt verwezen naar de BBT-studie.
- Om waterbesparing te bevorderen (wat tot hogere concentraties kan leiden bij gelijke vrachten), wordt er nu expliciet vermeld dat naast concentratienormen ook lozingsvrachten kunnen aangevraagd worden via de vergunning. Voorwaarde is wel dat de vrachten controleerbaar zijn via een mengmonster. Normen onder de vorm van concentraties blijven noodzakelijk om de impact van pieklozingen te kunnen opvangen en een onmiddellijke controlemeting te kunnen doen.
- Recyclageparken kunnen in de vergunning laten opnemen dat buiten de reguliere openingsuren mag afgeweken worden van de algemene bepaling die stelt dat de afvoer van afvalstoffen enkel toegelaten is mits toezicht van de exploitant. Ze moeten wel richtlijnen geven aan de IHM's om hinder naar de omgeving te beperken (beperken lawaaihinder manipulatie containers, ontoegankelijkheid voor particulieren)
- Bij rubriek 63 'Opslag en ontwatering van bagger- of ruimingsspecie...' zijn ook inbegrepen: beperkte mechanische activiteiten (o.a. sorteren/zeven van bagger- en ruimingsspecie) en alle opslag, ook indien deze niet gebeurt in afwachting van ontwatering.
- De aanstelling van een milieucoördinator moet niet meer gemeld worden aan het Departement Omgeving. Het aanstellingsdossier moet wel ter plaatse worden houden. Dit was al zo opgenomen in het decreet, en nu ook in het uitvoeringsbesluit.

VLAREM II – LUCHT: F-GASSEN en OZON

Deze groep veranderingen betreft de gedeeltelijke uitvoering van een aantal Europese verordeningen zoals: de F-gassen verordening, de Ozonverordening en de verordening 592/2014 m.b.t. het gebruik van dierlijke bijproducten als brandstof in stookinstallaties

Vooraf relevant hierbij is dat de definities en exploitatievoorwaarden in VLAREM II ook van toepassing worden voor warmtepompen zonder koelfunctie. Het gaat onder meer om de lekkagecontroles, het bijhouden van een logboek, e.d..

Tot nu toe golden die voorwaarden immers enkel voor reversibele warmtepompen die zowel konden koelen als verwarmen. Dit was niet correct want volgens de Europese Verordening 517/2014 (gefluoreerde broeikasgassen of F-gassen) en 1005/2009 (ozonlaag afbrekende stoffen), zijn de voorwaarden van toepassing voor alle warmtepompen.

VLAREL - ERKENNINGEN

Deze VLAREM-trein voorziet ook enkele wijzigingen van het VLAREL.

De hierboven vermelde uitbreiding van de voorwaarden voor warmtepompen wordt ook doorgewerkt in het VLAREL. De gebruikseisen voor erkende koeltechnische bedrijven/koeltechnici worden dus ook van toepassing voor warmtepompen zonder koelfunctie.

Hiernaast wordt het toekennen van erkenningen vereenvoudigd en gedigitaliseerd. Certificaten worden verwerkt in een Leer- en ErvaringsbewijzenDatabank (LED).

Kleinere aanpassingen omvatten:

- de klant kan de erkende natuurlijke persoon verzoeken een geldig identiteitsbewijs voor te leggen, zodat hij kan verifiëren of het effectief over de persoon gaat die over de erkenning beschikt;

- aanpassing van de erkenningspakketten voor laboratoria in de discipline water en de discipline afvalstoffen en andere materialen;
- invoering van een hoofdstuk 11/1 met bepalingen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.
- De gebruikseisen voor erkende boorbedrijven worden verstrengd: de voorafmeldingsplicht wordt uitgebreid (via webapplicatie Databank Ondergrond Vlaanderen) en een informatieverplichting naar klanten over geldende milieuvorwaarden en heffingen. Er moet ook een GPS-volgsysteem op boormateriaal komen, dit ten laatste op 1 januari 2025.

ANDERE BESLUITEN

De wijzigingen aan de andere besluiten zijn beperkt.

Milieuhandhavingsbesluit: De lijst met milieu-inbreuken werd aangepast conform het DABM (Decreet algemene bepalingen Milieubeleid van 1995).

Milieuschadebesluit: Enkele begrippen en terminologie werden aangepast.

Het formulier 'melding van voorval' is gewijzigd (adres volgens nieuwe organisatiestructuur + extra veld voor exploitatieadres). Het nieuw adres is: Departement Omgeving - Afdeling Handhaving, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel,

Website: www.omgevingvlaanderen.be

Omgevingsvergunningsbesluit:

Het Omgevingsvergunningsbesluit wordt aangepast zodat de VMM op de hoogte is van alle beslissingen van omgevingsvergunningsaanvragen die rubriek 3 (afvalwater) omvatten.

De aanpassing aan het Vlaams besluit van 3 mei 2019 tot wijziging van diverse besluiten m.b.t. leefmilieu en landbouw tenslotte betreft enkel de rechtzetting van de overgangsbepaling voor erkende laboratoria.

IN WERKING

De voornaamste actualisaties traden in werking op 26 november 2022, enkele bepalingen op 12 december 2022 (aspecten met betrekking tot transformatoren, accumulatoren, bronbemalingen, niet-ingedeelde elektrische apparaten en niet-ingedeelde inrichtingen voor de opslag van elektriciteit (waaronder laadpalen)).

Omgevingsvergunningsaanvragen en meldingen gestart voor de inwerkingtreding van dit besluit worden behandeld en beslist op basis van de indelingslijst die geldig was op het tijdstip waarop de aanvraag of melding is ingediend.

De bepalingen over het GPS-volgsysteem voor erkende boorbedrijven (Art. 90) treden in werking op een nog later te bepalen datum (uiterlijk 1 januari 2025).

Inlichtingen

Voor verdere info en/of invulling kan u steeds terecht bij Antea Group.

Geert T'Kindt +32 (0)498 90 27 47

Geert.tkindt@anteagroup.be

Marleen Verbruggen +32 (0)3 221 55 26

marleen.verbruggen@anteagroup.be